

BIJLAGE 1 BASISGRAMMATICA FRANS (INTERCULTURE)

A lidwoorden

B zelfstandige naamwoorden

C bijvoeglijke naamwoorden

D bijwoorden

E1 persoonlijke voornaamwoorden

E2 onpersoonlijke voornaamwoorden

E3 voornaamwoorden in combinatie met zelfstandig naamwoord

E4 vragende voornaamwoorden

E5 betrekkelijke voornaamwoorden

F zinsbouw: bevestigende/ontkennende/vragende zin

G werkwoorden: regelmatige en onregelmatige werkwoorden (3 groepen)

de tijden van de werkwoorden:

tegenwoordige tijd (*le présent*)

verleden tijd (*l'imparfait*)

de aanvoegende wijs(*le subjonctif présent*)

toekomstige tijd (*le futur simple*)

verleden toekomstige tijd of voorwaardelijke wijs (*le futur du passé_of le conditionnel*)

voltooid tegenwoordige tijd (*le passé composé*)

Eenvoudig overzicht basisgrammatica Frans

Vooraf: vaak wordt aan het eind van een onderdeel een oefensite vermeld. De aangegeven oefeningen zijn slechts een selectie uit het ruime aanbod. Voor een compleet overzicht van oefensites verwijzen we naar de selectie die we hebben samengesteld en die te vinden is op

www.gratisfransleren.nl

A . LIDWOORDEN

1. bepaald lidwoord (de, het)

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	le, l' *	les
vrouwelijk	la, l' *	les

* zoals bij meerdere woorden bv. *ne, ce, que, je, me, te* e.d. vervalt de slotletter als het volgende woord begint met een klinker of toonloze(doffe) H; er bestaat ook nog een andere H aan het begin van een woord waarvoor die slotletter niet wegvalt: de zgn. aangeblazen H die men veelal aantreft aan het begin van woorden van Germaanse oorsprong.

bv. *le hamac, le héraut, la Hollande, le Huguenot, la Haye*

bv. *le parapluie, la mesure, l'amour, l'homme, les disques, les ondes*

Opmerking: De combinatie van het voorzetsel *à + le* wordt *au* en *à + les* wordt *aux*; die van het voorzetsel *de + le* wordt *du* en *de + les* wordt *des*

bv. *au garage, aux enfants, du garçon, des couleurs*

2. onbepaald lidwoord (een 'n)

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	<i>un</i>	<i>des*</i>
vrouwelijk	<i>une</i>	<i>des*</i>

Het Nederlands gebruikt hier geen lidwoord (zie ook opmerking bij 3. hieronder)

bv. *un papier, une enveloppe, des groupes, des assurances*

3. deelaanduidend lidwoord (in het Nederlands onbekend)

	enkelvoud
mannelijk	<i>du (de l')</i>
vrouwelijk	<i>de la (de l')</i>

Vóór woorden, waar in het Nederlands geen lidwoord staat, zet men in het Frans vaak dit lidwoord.

bv. *du pain, de la bière, de l'eau*

Opmerking: *du, de la, de l', en des* veranderen in *de (d')* na een ontkenning of een woord van hoeveelheid

bv. **pas** *de viande, une douzaine d'œufs*

oefensites:

<http://www.didieraccord.com/accord1/dossier1/>

<http://jeudeloie.free.fr/debutant/indef/oie.html>

<http://www.didieraccord.com/accord1/dossier2/>

B . ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN

<http://interculture.email-service5.nl/archief/mailling-53785.html> - home#home

Er zijn twee soorten zelfstandige naamwoorden: **mannelijke** en **vrouwelijke**. Het meervoud vorm je meestal door een *-s* of een *-x* achter het enkelvoud te plakken.

Woorden die in het enkelvoud eindigen op *-al* krijgen in het meervoud *-aux*.

<i>le système</i>	<i>les systèmes</i>
<i>l'hôtel</i>	<i>les hôtels</i>
<i>une assiette</i>	<i>des assiettes</i>
<i>un journal</i>	<i>des journaux</i>
<i>un cadeau</i>	<i>des cadeaux</i>

oefensite: <http://jeudeloie.free.fr/elementaire/genre/oie.html>

C . BIJVOEGLIJKE NAAMWOORDEN

a. vorm: het past zich, door achtervoeging van *-e's* en *s's* in vorm aan bij het zelfstandig naamwoord waar het iets van zegt

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	--	+s
vrouwelijk	+ e	+es

bv. un *grand* bazar, la *petite* fille, les *grands* oiseaux, des *jolies* fleurs

b. plaats: gebruikt als bijvoeglijke bepaling, meestal vlak achter het zelfstandig naamwoord; in een aantal gevallen (o.a. *beau, bon, joli, petit, grand, jeune, mauvais*) er vlak voor

bv. une femme *intelligente*, des voitures *françaises*, la *mauvaise* note

oefensites:

http://jeudeloie.free.fr/debutant/place_adjectif/oie.html

<http://www.didieraccord.com/accord1/dossier1/>

D . BIJWOORDEN

zijn onveranderlijk en worden vaak afgeleid van bijvoeglijke naamwoorden; ze worden meestal gevormd door *-ment* te zetten achter de mannelijke vorm enkelvoud van het bijvoeglijk naamwoord als dat eindigt op een klinker en als dat eindigt op een medeklinker achter de vrouwelijke vorm enkelvoud

bv.: *aimable* > *aimablement* / *vrai* > *vraiment* / *lent* > *lentement* / *heureux* > *heureusement*

enkele bijzondere vormen: *bien, mal, vite, mieux*

E . VOORNAAMWOORDEN

1. persoonlijke voornaamwoorden (zij, hen, haar, zich e.d)

a. gebruikt als onderwerp*: *je (j'), tu, il/elle, on, nous, vous, ils/elles*

bv. *elle* part, *on* est content

b. gebruikt als lijdend voorwerp**: *me (m'), te (t'), le/la (l'), nous, vous, les*

bv. je *vous* ai vu, nous *les* envoyons

c. gebruikt als meewerkend voorwerp**: *me (m'), te (t'), lui, nous, vous, leur*

bv. je *lui* offre un cadeau, maman *leur* a dit au revoir

d. wederkerend gebruikt**: *me (m'), te (t'), se (s'), nous, vous, se (s')*

bv. tu *te* trompes, je *me* suis blessé

* plaats: vóór de persoonsvorm en in vraagzinnen vaak vlak erachter, daarmee verbonden door een verbindingsstreepje

bv. aujourd'hui, *il* vient à huit heures, êtes-vous content?

** plaats: vlak voor de persoonsvorm of voor de onbepaalde wijs

le patron *m'a* reçu, on ne *leur* donne pas la main

je ne peux pas *vous* dire son nom

e. beklemtoonde vormen: *moi, toi, lui/elle, nous, vous, eux/elles*

gebruik:

1. na een voorzetsel

2. na *c'est* en *ce sont*

3. in uitroepen

bv.

1. il est entré **après** *eux*

2. **c'est** *lui* qui a fait cela

3. qui est là? *moi!*

2. onpersoonlijke voornaamwoorden

Dit zijn voornaamwoorden zoals in het Nederlands: **het** ('t), **dat**, **er** e.d. (bv. *er* valt een fles, *het* regent).

In het Frans vinden we: *ce (c'), cela (ça), il* (het, dit, dat er) als onderwerp en voorwerp.

bv. *c'est* impossible, tu vois *cela*, *il* neige

Voor **er** als bepaling vinden we meestal *y* (plaats) en (hoeveelheid).

Voor de plaats in de zin, zie hierboven **

bv. Il *y* est arrivé avant minuit, nous aimerions en avoir huit.

oefensite: <http://jeudeloie.free.fr/intermediaire/oie.html>

3. voornaamwoorden in combinatie met een zelfstandig naamwoord

a. aanwijzende voornaamwoorden (die, dat, deze, dit)

	enkelvoud	meervoud
mannelijk	<i>ce (cet*)</i>	<i>ces</i>
vrouwelijk	<i>cette</i>	<i>ces</i>

* vóór klinker of toonloze H

Vaak wordt achter het zelfstandig naamwoord *-ci* of *-là* gezet ter verduidelijking.

bv. *cette rue, cet arbre-là, ces citrons-ci*

b. bezittelijke voornaamwoorden (mijn, hun, onze e.d.)

Het zelfstandig naamwoord is bepalend voor de vorm van het bezittelijk voornaamwoord.

enkelvoud		meervoud
mannelijk	vrouwelijk	M + V
mon	ma	mes
ton	ta	tes
son	sa	ses
notre		nos
votre		vos
leur		leurs

bv.

Il a vu *sa* mère (hij heeft **zijn** moeder gezien)

Elle a rangé *son* livre et *ses* jouets. (zij heeft **haar** boek en **haar** speelgoed opgeruimd)

Vous connaissez *leur* adresse? (kent u **hun** adres?)

opmerking: als op *ma, ta* en *sa* een woord met een klinker of toonloze H volgt, veranderen ze in *mon, ton* en *son*

bv. *mon* ancienne école, *ton* usine, *son* histoire

oefensite: <http://jeudeloie.free.fr/debutant/poss/oie.html>

4. vragende voornaamwoorden

wie?	qui?	
wat?	qu'est-ce qui?	(als onderwerp)
	que(qu')/qu'est-ce que?	(als lijdend voorwerp)
	quel(le)(s)?	(in combinatie met "est" of "sont")
welk(e)?	quel(le)(s)?	(in combinatie met zelfstandig naamwoord)
	lequel, laquelle, lesquels, lesquelles	(gevolgd door <i>de</i> + zelfstandig naamwoord of los gebruikt)
waar...?	...quoi?	(in combinatie met voorzetsel)

Qui avez-vous rencontré? / *A qui* as-tu donné cette clé? / *Qu'est-ce qui* s'est passé? / *Que* faites-vous là? / *Qu'est-ce que* le médecin a dit? / *Quelles sont* vos coordonnées? / Dans *quelle* région êtes-vous allé? / *Lesquels de* ces fromages sont les plus chers? / J'ai vu un beau film. *Lequel?* / *De quoi* veux-tu parler?

oefensite: <http://www.francaisfacile.com/exercices/exercice-francais-2/exercice-francais-8071.php>

5. betrekkelijke voornaamwoorden (die, dat, waar...)

De vorm wordt bepaald door de grammaticale functie binnen de bijzin.

als onderwerp	qui
als lijdend voorwerp	que (qu')
na voorzetsel	...qui (voor personen)*
	...lequel, etc (voor zaken)**

* in combinatie met *de* wordt het betrekkelijk voornaamwoord *dont*

** in combinatie met *à* wordt het *auquel, enz.*

Vaak wordt *où* gebruikt om een plaats aan te duiden.

bv

La maison *qui* est au bout de la rue, est abandonnée.

Le vélo *que* j'ai acheté, est tout neuf.

L'homme *sur qui* je comptais, est mort subitement.

La table *à laquelle* (où) nous étions assis, était près de la fenêtre.

Voilà le restaurant *dont* je vous ai parlé souvent.

oefensite: <http://jeudeloie.free.fr/intermediaire/pronrel/oie.html>

F. ZINSBOUW

Volgorde verschillende zinsdelen:

1. bevestigende zin:

onderwerp + hele gezegde + lijdend voorwerp + à + meewerkend voorwerp

bepalingen staan vaak vooraan of achteraan in de zin

bv. Demain il veut demander ce renseignement à son collègue au bureau.

2. ontkennende zin:

Zoals de bevestigende zin, meestal staat *ne* voor de persoonsvorm en het tweede deel van de ontkenning er meteen achter.

bv. A ma surprise elle *n'a pas* hésité à offrir sa main à cet imbécile pendant la soirée.

oefensite: <http://jeudeloie.free.fr/elementaire/oie.html>

3. vragende zin:

a. vaak is het voldoende om de zin op vragende toon uit te spreken:

bv. tu n'es pas malade, au moins?

b. handig is om *est-ce que* voor de rest van de bevestigende of ontkennende zin te zetten; deze kan dan eventueel voorafgegaan worden door een vraagwoord

bv. *Est-ce que* le patron est là? Pourquoi *est-ce qu'*elle n'est pas venue?

oefensite: <http://www.francaisfacile.com/exercices/exercice-francais-2/exercice-francais-2833.php>

G . WERKWOORDEN

Werkwoorden kunnen voor hun vervoeging in twee grote categorieën worden verdeeld:

1. **regelmatige werkwoorden** d.w.z. werkwoorden waarvan de vervoeging, d.i. aanpassing qua vorm aan het onderwerp van de zin, volgens vaste **regels** verloopt

2. **onregelmatige werkwoorden** waarbij dat niet het geval is

(zie hiervoor o.a. de site: <http://www.leconjugueur.com/frconjonline.php>)

1. REGELMATIGE WERKWOORDEN

Iedere vervoegde werkwoordsvorm bestaat uit een **stam** (infinitief zonder *-er, -ir, -re*) gevolgd door een **uitgang** die afhankelijk is van het onderwerp (bv. *tu, ils, les gendarmes*)

DE TIJDEN

a. de uitgangen van de tegenwoordige tijd (*le présent*)

	-er	-ir	-re
je	-e*	-is*	-s*
tu	-es	-is	-s
il/elle/on	-e	-it	--
nous	-ons*	-issons*	-ons*
vous	-ez*	-issez*	-ez*
ils/elles	-ent	-issent	-ent

bv. rester – tu rest**es**; choisir – nous chois**issons**; vendre – il vend

* deze vormen worden gebruikt als gebiedende wijs (impératif):

- de "je-vorm" enkelvoud, (vertrouwelijk): *monte!*; *finis!*

- de "nous-vorm" "laten we...": *jouons!*; *descendons!*

- de "vous-vorm" meervoud, beleefd: *entrez!* *remplissez!*

oefensites:

<http://jeudeloie.free.fr/debutant/present1/oie.html>

[http://www.didieraccord.com/accord1/dossier2/>2.dans la ville> unité3> conjugaison>1,2](http://www.didieraccord.com/accord1/dossier2/>2.dans%20la%20ville>unit%C3%A93>conjugaison>1,2)

http://exercices.free.fr/francais/conjug/imperatif/imp_pres2g.htm

b. de uitgangen van de verleden tijd (*l'imparfait*)

	-er	-ir	-re
je	-ais	-issais	-ais
tu	-ais	-issais	-ais
il/elle/on	-ait	-issait	-ait
nous	-ions	-issions	-ions
vous	-iez	-issiez	-iez
ils/elles	-aient	-issaient	-aient

bv. donner - ils donna**ient**; obéir - tu obé**issais**; répondre – vous répond**iez**

oefensite: <http://jeudeloie.free.fr/intermediaire/imparfait/oie.html>

c. de uitgangen van de *subjonctif présent*

(de aanvoegende wijs, een tijd die het Nederlands niet kent en die gebruikt wordt in samengestelde zinnen; bv. Il faut que tu finisses ce travail.)

	-er	-ir	-re
je	-e	-isse	-e
tu	-es	-isses	-es
il/elle/on	-e	-isse	-e
nous	-ions	-issions	-ions
vous	-iez	-issiez	-iez
ils/elles	-ent	-issent	-ent

bv. habiter – qu’ ils habitent; remplir – que tu remplisses; rendre – qu’il rende

oefensite: <http://www.didieraccord.com/Accord2/dossier1/>

d. de uitgangen van de toekomstige tijd (*le futur simple*)

de toekomstige tijd kan ook gemaakt worden d.m.v. een vorm van het werkwoord *aller* gevolgd door een onbepaalde wijs (*tu vas voir*)

	-er	-ir	-re
je	-erai	-irai	-rai
tu	-eras	-iras	-ras
il/elle/on	-era	-ira	-ra
nous	-erons	-irons	-rons
vous	-erez	-irez	-rez
ils/elles	-eront	-iront	-ront

bv. planter - nous planterons; ravir - elle ravira; perdre - vous perdrez

oefensites:

<http://jeudeloie.free.fr/intermediaire/futur/oie.html>

<http://exercices.free.fr/francais/conjug/indicatif/futur/index.htm>

e. de uitgangen van de verleden toekomstige tijd (de voorwaardelijke wijs) (*le futur du passé* of *le conditionnel*)

	-er	-ir	-re
je	-erais	-irais	-rais
tu	-erais	-irais	-rais
il/elle/on	-erait	-irait	-rait
nous	-erions	-irions	-rions
vous	-eriez	-iriez	-riez
ils/elles	-eraient	-iraient	-raient

bv. commander - je commanderais; garantir - vous garantiriez; fondre - il fondrait

f. de voltooid tegenwoordige tijd (*le passé composé*)

wordt gemaakt door een vorm van de tegenwoordige tijd van de hulpwerkwoorden *avoir* of *être* voor het voltooid deelwoord (*le participe passé*) te zetten

-er	-ir	-re
-é	-i	-u

bv. garder - gardé ; réussir - réussi; défendre – défendu

tu **as** coupé; ils **ont** fini; il **est** descendu

a. voor de overige voltooide tijden geldt dat de tijden van *avoir* en *être* worden aangepast zoals dat in het Nederlands met “hebben” en “zijn” gebeurt.

bv.

jij **was** gegaan, tu **étais** allé

wij **hadden** gehoopt, nous **avions** espéré

hij **zou** gekozen **hebben**, il **aurait** choisi

oefensite: http://exercices.free.fr/francais/conjug/indicatif/passe_compose/index.htm

N.B. 1. wanneer *avoir* en wanneer *être*?

meestal gebruikt men “avoir”, behalve met een 15-tal werkwoorden die een beweging uitdrukken. (arriver, (re)partir, aller, (re)venir, (r)entrer, (re)sortir, (re)monter, (re)descendre, rester, retourner, tomber, passer, naître, mourir, décéder

bv.

ze **hebben** verloren, ils **ont** perdu

je **bent** aangekomen, tu **es** arrivé

belangrijk: alle wederkerende werkwoorden worden in de voltooide tijden vervoegd met *être*

bv. hij **heeft** zich vergist, il **s’est** trompé

N.B. 2. als een voltooid deelwoord wordt vervoegd met *être*, gaat het zich gedragen als een bijvoeglijk naamwoord

bv. **elle** est arrivée; **nous** nous sommes perdus

oefensites:

<http://jeudeloie.free.fr/intermediaire/pc2/oie.html>

<http://jeudeloie.free.fr/intermediaire/pcimp/oie.html>

http://atschool.eduweb.co.uk/rgshiwyc/school/curric/French/Ks4/French_Tense_Practice/index.htm